

Doğma, canım-varlığım qədər
sevdiyim Azərbaycanım
mənim qibləgahımdır

Heydar Aliyev

Qəzet 1921-ci
ildən çıxır

ŞƏRQ qapısı

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 164 (23.075)

1 sentyabr 2018-ci il, şənbə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Sentyabrın 1-dən Azərbaycanda yeni nəsil elektron şəxsiyyət vəsiqələrinin tətbiqinə başlanılır.

Azərbaycan Respublikası vətəndaşının biometrik göstəricilərini özündə əks etdirən bir nömrəli elektron şəxsiyyət vəsiqəsi avqustun 31-də Prezident İlham Əliyevə təqdim olunub.

Dövlətimizin başçısı şəxsiyyət vəsiqəsi üçün foto çəkdirib. Prezident İlham Əliyev elektron imza qoyub. Bir nömrəli elektron şəxsiyyət vəsiqəsi dövlətimizin başçısına təqdim olunub.

Qeyd edək ki, yeni nəsil şəxsiyyət vəsiqələri təhlükəsizlik nöqteyi-nəzərdən köhnə vəsiqələrdən daha təkmil olacaq.

E.S.İsayevin Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun rektoru təyin edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin

Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Elbrus Saleh oğlu İsayev Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun rektoru təyin edilsin.

İlham ƏLİYEV

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 31 avqust 2018-ci il

Tarixi şəxsiyyətlər mənsub olduğu xalqın yaddaşında hər zaman yaşayır. Ancaq elə şəxsiyyətlər də var ki, onların xidmətləri daha fenomenal xarakter daşıyır. Bu mənada, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin siyasi fəaliyyəti, sadəcə, bir ölkə üçün yox, həm də bəşəri dəyərləri ilə seçilir. Görkəmli dövlət xadiminin 1990-cı il iyulun 22-də Moskvadan Bakıya, oradan isə doğma yurdu Naxçıvana gəlişi sonralar özünün də söylədiyi kimi tarixin və zamanın hökmü idi. Azərbaycanın ən yeni tarixində mürəkkəb proseslərin gətirdiyi həmin vaxtda qədim Naxçıvan diyarında ümummilli liderin Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri seçildiyi gün bu hökmün yaqinliyini ötən dövrdə hər kəsə sübut etdi. Müstəqilliyini yenidən qazanmış bir ölkənin tarixin təlatümlü burulğanından qurtarmaq missiyasının başlanğıcı olan 1991-ci ilin 3 sentyabrı, eyni zamanda milli dövlətçiliyimizin əsaslarının qoyulduğu, xalqımızın varolma, özünü dünyada təsdiq etmək kimi arzu və amallarının başlanğıc tarixi idi.

Ümummilli lider 1991-ci il sentyabrın 3-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisində keçirilən fəvqəladə sessiyada on minlərlə naxçıvanlının təkidli ilə Ali Məclisin Sədri seçilməsinə razı idi ki, ölkəmizin əsas torpaqlarından ayrı düşmüş Naxçıvan tamamilə tələyin ümidinə buraxılmış, muxtar respublikanın ətraf ələmlə bütün kommunikasiya-nəqliyyat əlaqələri kəsilmiş, sabahkı günə inam qalmamışdı. Xalqın yeganə təsəllisi böyük öndərin Naxçıvanda xalqı ilə bir yerdə olması idi. Buna görə ki, ümummilli lider Naxçıvanın, ümumilikdə isə Azərbaycanın gələcəyi baxımından əlamətdar olan gün haqqında danışarkən deyirdi: **“Bu zamanın, bu dəqiqələrin, bu saatın hökmünü nəzərə almaya bilməzdim... Xalqın bu əhval-ruhiyyəsinə, tələblərinə nəzərə alaraq bütün məsələləri götür-qoy etdim. Yaqin etdim ki, mən öz prinsiplərimə sadıq qalaraq, eyni zamanda indi Azərbaycanın, Naxçıvanın belə vəziyyətində, çətin günündə, dövründə mənim üzərimə nəinki deputatların, binanın qarşısında, ətrafına toplaşan naxçıvanlıların qoyduqları vəzifənin ifasından geri çəkilsəm, bu, xalqın ağır günündə qaçmaq deməkdir... Mən öz tələpimi xalqa tapsırmışam və xalqın iradəsinə, yaqin ki, indi bu müddətdə, bu çətin dövrdə yerinə yetirməliyəm”**.

Qeyd etmək lazımdır ki, hələ ulu öndər Naxçıvana qayıtdıqdan qısa bir müddət sonra – 1990-cı il sentyabrın 30-da Azərbaycan və

Müstəqilliyimizin Naxçıvandan başlayan inkişaf yolu

Naxçıvan parlamentlərinə keçirilən seçkilərdə 340 nömrəli Nəhrəm seçki dairəsindən Azərbaycan parlamentinə, 2 nömrəli seçki dairəsindən isə Naxçıvan parlamentinə deputat seçilmişdir. 1990-cı il noyabrın 17-də Naxçıvan parlamentinin yeni tərkibdə keçirilən ilk sessiyası da deputatların istəyi və böyük təkidli nəticəsində ümummilli lider Heydər Əliyevin sədrliyi ilə öz işinə başlamışdır. Həmin sessiyada Azərbaycanın müstəqilliyi və suverenliyi üçün vəsatət irəli sürülmüşdür. Naxçıvanda milli dövlətçiliyimizin bərpası yönündə atılan addımlar bununla məhdudlaşmamış, 1991-ci ildə Sovet İttifaqının saxlanması üçün keçirilən qanunsuz referendum boykot edilmişdir. Bütün bu proseslər onun göstəricisi idi ki, ulu öndərin qətiyyəti, hər şeydən üstün tutduğu milli dövlət maraqları, bu maraqların bərpası və qorunması istiqamətində atdığı tarixi addımlar müstəqilliyimizin bəhrələrini bizə hər gün daha da yaxınlaşdırırdı. Daha doğrusu, MÜSTƏQİLLİYİMİZ Naxçıvanda yenidən doğulurdu.

Ümumiyyətlə, dahi rəhbərin siyasi fəaliyyətinin Naxçıvan dövrü nə qədər çətin və mürəkkəb bir zamana təsadüf etsə də, bu dövr Azərbaycanın müstəqillik tarixində çox böyük dəyərə malikdir. Çünki Şərqi ilk demokratik respublikası olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varislik ənənələri ilk dəfə Naxçıvanda bərpa olunmuşdur. Və bunun da təməlinə həm bəşəri, həm də milli dəyərləri özündə birləşdirən müasir müstəqil Azərbaycan Respublikasının dövlət quruculuğu prosesinə başlanılmışdır. Məsələn, hamımıza məlumdur ki, ötən əsrin 90-cı illərində Naxçıvan təkcə iqtisadi, sosial bağları çökdürülmüş bölgə deyildi. Həmçinin sərhədlərinin böyük bir hissəsi boyunca düşmənin hücumlarının hədəfinə çevrilmiş bir vətən parçası idi. Buna görə də dünya şöhrətli siyasətçi Heydər Əliyev Ali Məclisin Sədri kimi vəzifəsinə başlayandan cəmi 4 gün sonra – 1991-ci il sentyabrın 7-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Müdafiə

Komitəsinin yaradılması haqqında qərar qəbul etmişdir. Bu qərar Naxçıvanın müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində atılan ilk addım oldu. Sonrakı dövrlərdə qəbul edilmiş tarixi qərarlarla Naxçıvanda yerləşən sovet qoşunlarına məxsus hərbi texnika və silahların yüz faiz muxtar respublikada saxlanması təmin olunmuşdur. Əhalinin böyük mütəşəkkilliyi, torpağa bağlılığı və ulu öndərə olan sonsuz inamı nəticəsində muxtar respublikada ilk milli ordu birləşmələri yaradılmış, Naxçıvanın müdafiə potensialı yaxşılaşdırılmış, bugünkü qüdrətli Azərbaycan Ordusunun əsası ilk dəfə məhz Naxçıvanda qoyulmuşdur.

Naxçıvan Muxtar Respublikası mühüm geostrateji ərazidə yerləşir. Türkiyə və İranla çoxəsrlik qonşuluq əlaqələrinin bərpası da uzun illərdən sonra ilk dəfə ulu öndərin Naxçıvanda fəaliyyət göstərdiyi dövrə təsadüf edir. Ulu öndər 1992-ci ildə qonşu Türkiyə

Cümhuriyyətinə və İran İslam Respublikasına səfərlər etmiş, keçirilən görüşlərdə iqtisadi sahədə əməkdaşlığa dair protokollar imzalanmış, hər iki dövlətlə iqtisadi, mədəni, təhsil və digər sahələrdə qarşılıqlı münasibətlər qurulmuşdur. Həmin dövrdə Azərbaycanda həyata keçirilən yarıtmaz xarici siyasət nəticəsində bir çox ölkələrlə əlaqələr düzgün qurulmamışdı və yaxud zəif qurulmuşdu. Dahi şəxsiyyətin Naxçıvanda bu istiqamətdə atdığı addımlar isə ölkəmizin digər ölkələrlə dinc, səmimi dostluq şəraitində əməkdaşlıq etməsinin əsasını qoymuşdur.

Dövlətçilikdə əsas amillərdən biri də xalqın bir ideya ətrafında, bir hədəf uğrunda birləşməsi və hərəkətidir. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin Ali Məclisin Sədri işləyərkən dünya azərbaycanlılarını bir ideya ətrafında – Vətənə və xalqa xidmət uğrunda birləşməyə səsləməsi və 1991-ci il dekabrın 16-da Ali Məclis tərəfindən “31 Dekabr Dünya Azərbaycan Türklərinin Həmrəylik və Birlik Günü haqqında” Qərarın qəbul edilməsi, bu mənada, xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

Ümummilli liderin muxtar respublikada yaşayb fəaliyyət göstərdiyi dövrdə xalqımız qarşısında xidmətlərini sadalamaqla bitməz. İqtisadi sahədə həyata keçirilən tədbirlər də bu sırada istisna deyil. Atılan addımlar muxtar respublikanı dıcar olduğu ağır iqtisadi böhran vəziyyətindən çıxarmaqla yanaşı, yeni bazar iqtisadiyyatına keçidin şərtlərini də dikte edirdi. Ali Məclisin 1992-ci il aprelin 6-da keçirilən sessiyasında “Naxçıvan Muxtar Respublikasında zərərli işləyən kolxoz və sovxozlar haqqında” və “Rəntəbelli işləyən kolxoz və sovxozların ictimai mal-qarasının özəlləşdirilməsi barədə təkliflər haqqında” qərarların qəbul edilməsi hazırkı dövrdə muxtar respublika iqtisadiyyatının aparıcı sahələrindən biri olan kənd təsərrüfatının inkişafını şərtləndirən mühüm amil olmuş, bununla da Azərbaycanda torpaq islahatına ilk dəfə Naxçıvandan başlanılmışdır. Bundan əlavə, 1992-ci il noyabrın 21-də Naxçıvanda ölkəmizin ictimai-siyasi həyatı, ümumilikdə isə müstəqil Azərbaycanın gələcəyi üçün mühüm rol oynayan Yeni Azərbaycan Partiyasının əsası qoyulmuşdur. Dövrün, zamanın çağırışlarına cavab vermək məqsədilə yaradılan Yeni Azərbaycan Partiyası xalqın arzu və istəklərinin reallaşdırılması üçün qısa zaman ərzində

böyük nüfuz qazanmışdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talıbov ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi fəaliyyətinin Naxçıvan dövrü barədə demişdir: **“Azərbaycanın siyasi tarixində parlaq iz qoymuş bu böyük şəxsiyyətin Naxçıvanda yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdışı, sırasıyla deputat, sonralar isə Naxçıvan Muxtar Respublikasının rəhbəri kimi fəaliyyət göstərməsi Naxçıvandan başlanan müstəqillik yolunun bütün Azərbaycan siyasi mühitində aparıcı qüvvəyə çevrilməsinə, milli dövlətçiliyin bərpası istiqamətində qəti addımların atılmasına gətirib çıxartdı”**.

Qeyd etmək lazımdır ki, o zaman Naxçıvanda ulu öndərin rəhbərliyi ilə məqsədyönlü işlər aparılma da, ümumilikdə, ölkədə hakimiyyətdə olanların şəxsiyyətliyi, siyasi səbətsizliyi Azərbaycanı məhvə doğru sürükləyirdi. Torpaqlarımızın ard-arda işğal olunması, yaranmış gərgin ictimai-siyasi hadisələr 1993-cü il iyun ayının əvvəllərində özünün kulminasiya nöqtəsinə çatdı. Hakimiyyət böhranı bütün ölkəni cənginə aldı. Artıq Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini ikinci dəfə itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Vəziyyətin getdikcə ağırlaşdığını görən xalq yeganə ümid yeri kimi həmin vaxt Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri olan ulu öndərimiz Heydər Əliyevə üz tutdu. Dahi şəxsiyyət xalqın çağırışlarına cavab verdi, onun nıcatı uğrunda siyasi mücadiləyə başladı və 1993-cü il iyunun 15-də ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə qayıtmaqda respublikanı xaosdan, anarxiyadan, parçalanmaqdan, məhv olmaqdan xilas etdi. Bu hadisə Azərbaycan dövlətinin tarixinə Milli Qurtuluş Günü kimi əbədi həkk olundu. Həmin gündən etibarən ulu öndərin müdrik daxili və xarici siyasəti nəticəsində 1991-ci il sentyabrın 3-dən Naxçıvandan başlanan müstəqillik yolu ölkə miqyasında davam etdirildi. Beləliklə, tarix üçün qısa zaman ərzində Azərbaycan mühüm nailiyyətlər qazandı.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında da ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi xəttinə sədaqət yeni inkişaf erasının başlanmasına təkan vermişdir. Ötən dövrdə Naxçıvan blokada şəraitində inkişafın əsl nümunəsini ortaya qoyaraq Azərbaycanın sürətlə tərəqqi edən diyarına çevrilmişdir. İndi Naxçıvanın çox böyük müdafiə potensialı, dayanıqlı iqtisadiyyatı var. Bu gün mühüm enerji potensialı olan Naxçıvan, həm də dünyaya əsrarəngiz turizm potensialı olan bir diyar kimi qapılarını açır. Hər il bu qədim diyara dünyanın müxtəlif ölkələrindən çoxsaylı turistlər gəlir, burada müxtəlif beynəlxalq tədbirlər keçirilir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ötən 15 il ərzində muxtar respublikaya 14 dəfə səfərə gəlməsi və 135-dən çox müxtəlif təyinatlı obyektin açılışında iştirak etməsi də Naxçıvanın sürətli sosial-iqtisadi inkişafının bariz nümunəsidir. Prezident İlham Əliyev muxtar respublikaya son səfərində görülən genişmiqyaslı işlərin dövlətimizin vətəndaşına göstərdiyi böyük qayğının ifadəsi olduğunu vurğulayaraq demişdir: **“...Burada aparılan işlər çox yüksək qiymətə layıqdır, çox böyük zəhmət, çox böyük məhəbbət tələb edir. Görürəm ki, bütün işlər böyük məhəbbətlə, böyük zövqlə görülür ki, insanlar üçün yaxşı şərait yaradılsın, Naxçıvan Muxtar Respublikası bundan sonra da uğurla inkişaf etsin”**.

“Şərqi qapısı”

Naxçıvan Muxtar Respublikası Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətinin məlumatı

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti 2018-ci ilin avqust ayında bir sıra qərarlar qəbul etmişdir. Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 8 avqust tarixli qərarları ilə “Elektron xidmət növlərinin Siyahısı”nda, “Taxil məhsullarının keyfiyyətinə və təhlükəsizliyinə dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi qaydaları haqqında Əsasnamə”də və “Naxçıvan Muxtar Respublikasının birinci-beşinci kateqoriya dövlət orqanlarında inzibati vəzifələrin ikinci-yeddinci təsnifatlarına uyğun olan vakant vəzifələrin tutulmasının Ümumi Şərtləri”ndə dəyişikliklər edilmiş, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında Yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyanın yeni tərkibi təsdiq edilmişdir.

Bununla yanaşı, Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 21 avqust tarixli qərarı ilə “Ticarət və ictimai işə sahəsində ərzaq məhsullarının təbii itki Normaları” təsdiq edilmiş, 28 avqust tarixli qərarı ilə “Özəlləşdirilən və idarəetməyə verilən dövlət müəssisələrinin istehsalat qəzası və yaxud peşə xəstəliyi nəticəsində sağlamlığı pozulmuş işçisinə və ya bu səbəbdən həlak olmuş işçisinin ailə üzvlərinə və himayəsində olan digər şəxslərə aylıq ödənc əvəzinə aylıq müavinətin təyin edilməsi və ödənilməsi Qaydası”nda dəyişikliklər edilmişdir.

Qeyd olunan normativ-hüquqi aktların tam mətni ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrində (www.huquqiaktlar.nakhchivan.az) tanış olmaq mümkündür.

Əhalinin məşğulluğu diqqət mərkəzindədir

“2016-2020-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında əhalinin məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramı”nın icrası istiqamətində ötən iki il ərzində xeyli işlər görüldü, məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilib. 2018-ci ilin birinci yarısında da bu tədbirlər davam etdirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən aldığımız məlumata görə, bu

dövrdə aktiv məşğulluq tədbirləri diqqətdə saxlanılıb, 1708 nəfər işaxtaran müxtəlif sahələrdə işlə təmin olunub.

Məlumatda bildirilir ki, bəhs olunan dövrdə 156 nəfər müvəqqəti, 112 nəfər işaxtaran işə sosial əhəmiyyətli haqqı-ödənilən işlərə cəlb olunub. Onlardan 13-ü sağlamlıq imkanları məhdud şəxsdir. Hesabat dövründə təşkil olunmuş əmək yarmarkalarında 212 nəfər işlə təmin edilib. Hərbi xidmətdən tərxis olunan gənclərin də məşğulluğu diqqət mərkəzində saxlanılıb, 14 nəfər iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində işə göndərilib, 3 nəfər peşə hazırlığı kursuna cəlb olunub.

Bu dövrdə kənd mərkəzlərində yaradılmış dərzi sexləri, bərbərxana və gözəllik salonlarında monitorinqlər aparılıb, mövcud boş iş yerlərində çalışmaq

istəyən şəxslər müəyyənəşdirilib, Naxçıvan Regional Peşə Tədris Mərkəzində müvafiq peşələr üzrə 2 kurs təşkil olunub. Həmin mərkəzlərdə 15 bərbər, 28 bərbər-manikürçü və 5 dərzi olmaqla, 48 nəfər işlə təmin edilib.

İlin birinci yarısında nazirlik tərəfindən sosial müdafiəyə ehtiyacı olan vətəndaşların məşğulluğunun təmin olunmasına diqqət artırılıb, 10 nəfər kvota yerləri üzrə işə göndərilib, ünvanlı dövlət sosial yardımı almaq üçün müraciət edən 42 nəfər işlə təmin olunub. Sosial qayğıya ehtiyacı olan 66 aztəminatlı ailənin fərdi təsərrüfatının inkişaf etdirilməsinə və özünüməşğulluğunun təmin olunmasına köməklik göstərilib.

Bu dövrdə peşə təhsilinə malik sağlamlıq imkanları məhdud 43 nəfər münasib işlə təmin edilib.

Əhalinin məşğulluğunun təmin olunması istiqamətində tədbirlər davam etdirilir.

Ailə təsərrüfatlarına dövlət dəstəyi davam etdirilir

Ölkəmizdə həyata keçirilən iqtisadi inkişaf strategiyasının əsas istiqamətlərindən biri kiçik və orta sahibkarlığın genişləndirilməsi, yeni iş yerlərinin yaradılması və özünüməşğulluğun təmin olunmasıdır. Xüsusilə ucqar yaşayış məskənlərində daha çox iş imkanlarının yaradılması dövlətimiz tərəfindən həyata keçirilən sosial siyasətin mühüm tərkib hissəsi kimi diqqəti cəlb edir.

Son illərdə bu sahədə atılan əhəmiyyətli addımlardan biri də dünya təcrübəsində mühüm məşğulluq modeli kimi özünü təsdiq etmiş ailə təsərrüfatlarının yaradılmasıdır. Muxtar respublikamızda da təbii ehtiyatlardan və əmək potensialından istifadə olunmaqla bu sahənin inkişaf etdirilməsi daha çox diqqəti cəlb edir. Belə ki, ailə təsərrüfatları yaratmaqla özünüməşğulluğun təmin olunması sadə idarəetmə yolu ilə konkret bir məhsul və ya xidmətin istehsalı üzrə bazar tələbatının ödənilməsi və şübhəsiz,

bunun vasitəsilə də belə təsərrüfatlarda məşğul olan insanların gəlirlərinin artırılması məqsədi daşıyır.

Ailə təsərrüfatlarının iqtisadi inkişafdakı rolu nəzərə alınaraq muxtar respublikamızda da onların fəaliyyətlərinin stimullaşdırılması, genişləndirilməsi üçün mühüm addımlar atılır, dövlət tərəfindən təsərrüfatçılara hərtərəfli dəstək verilir. Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyindən verilən məlumata görə, 2018-ci ilin birinci yarısında muxtar respublikada 12 ailə təsərrüfatına 145 min manat dövlət maliyyə dəstəyi göstərilib. Bundan əlavə, “İstehsalatdan marketə” prinsipinə əsaslanaraq ailə təsərrüfatlarının taralarla təchiz olunması məqsədilə Naxçıvan şəhərində taraların satışı mağazası istifadəyə verilib ki, bu da yerli istehsalçıların öz məhsullarını bazara təqdim etməsində əhəmiyyətli rol oynayır.

Əmiraslan Əliyev adına Sərhəd Dəstəsində nümunəvi xidmət şəraiti mövcuddur

keçirilir. Bu istiqamətdə işlər muxtar respublikamızda da uğurla davam etdirilir.

Son illər Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talıbovun diqqət və qayğısı nəticəsində muxtar respublikamızda müasir sərhəd zastava kompleksləri tikilərək istifadəyə verilib, onların maddi-texniki bazası gücləndirilib, sərhədçilərin xid-

cənab İlham Əliyevin bu il mayın 16-da Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfəri çərçivəsində Naxçıvan şəhər Qaraçuq ərazi dairəsində Əmiraslan Əliyev adına Sərhəd Dəstəsində yaradılan şəraitlə tanış olması bu sahəyə göstərilən dövlət qayğısının növbəti ifadəsidir.

Sərhədçilərin qidalanması, sağlamlıqlarının qorunması və peşəkar-

məxanası mövcuddur. Binaının ikinci mərtəbəsində ailəli olmayan hərbcilər üçün 16 yerlik yataqxana, 48 yerlik əsgər, 4 yerlik zabıt yataqxanaları və eləcə də ikiotaqlı 4 mənzil yerləşir. Sərhəd dəstəsində ərzaq mağazası və əsgərlər üçün əlavə ləvazimatların satışı dükanı da hərbcilərə xidmət göstərir. Dəstənin texniki binasında əsgərlər üçün müasir səviyyədə

mət və məişət şəraiti əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılıb, şəxsi heyətin peşəkarlığı daha da artırılıb. Bu gün muxtar respublikamızda sərhəd xidmətinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsi və sərhəd dəstələrinin fəaliyyətlərinin ən müasir tələblər səviyyəsində qurulması diqqət mərkəzində saxlanılır. Ölkə rəhbəri

lıqlarının artırılması üçün yaradılan müasir şəraitin nəticəsidir ki, Qaraçuq Sərhəd Dəstəsində hərbcilərimiz heç bir çətinliklə üzləşmədən, rahat şəkildə öz xidməti vəzifələrinin öhdəsindən layiqincə gəlirlər. Burada üç mərtəbədən ibarət qərargah və yataqxana binasında rabitə, xidmət, silah, yataq otaqları, mətbəx, əsgər və zabıt ye-

hamam-camaşırıxana, ərzaq, əşya və silah anbarları, avtomobillərin saxlanması üçün qaraj, kinoloji xidmət və atların saxlanması üçün tövlə binası bir sıra çətinliklərin ortadan qaldırılmasına səbəb olub. Burada hərbcilərin idmanla məşğul olmaları üçün hər cür şərait mövcuddur.

Zabıtlardan Röyal Həsənov ilə

Muxtar respublikanın ən böyük bölgələrindən biri olan Şərur göstərilən davamlı dövlət qayğısı hesabına müasir Azərbaycan rayonuna çevrilib.

Yeni quruculuq tədbirləri Şərur rayonunda da geniş vüsət alıb

Hər il rayonun bir neçə yaşayış məntəqəsində kompleks quruculuq tədbirləri aparılır. Məktəb, səhiyyə, mədəniyyət, rabitə müəssisələri və digər təşkilatlar üçün yeni binalar tikilərək istifadəyə verilir, yollar müasir standartlara uyğun olaraq yenidən qurulur. Cari ilin ötən dövrü ərzində də rayonda tikinti-quruculuq, abadlıq işləri davam etdirilib. Bu isə hər bir Şərur sakininin qurub-yaratmaq əzminə yeni qüvvə verir.

Bölgənin Kosacan, İbadulla, Kərimbəyli kəndlərində kompleks quruculuq tədbirləri sürətlə davam etdirilir. Kosacan kəndində Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi Şərur Rayon İdarəsinin inşaatçıları 234 şagird yerlik 2 mərtəbəli məktəb binasının tikintisi ilə məşğuldurlar. Layihəyə əsasən nəzərdə tutulmuş tikinti tədbirlərinin böyük əksəriyyəti başa çatdırılıb.

Burada yaxın aylarda kənd və xidmət mərkəzlərinin binaları istifadəyə veriləcək. Həmin obyektlər üçün inşa edilən binada da əsas tikinti işləri, demək olar ki, yekunlaşdırılıb. İki mərtəbədən ibarət olacaq kənd mərkəzində poçt, ATS, kitabxana, polis və baytarlıq məntəqələri, inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəlik, bələdiyyə və klub fəaliyyət göstərəcək. Binada Yeni Azərbaycan Partiyasının ilk təşkilatı üçün də otaqlar nəzərdə tutulub. Birmərtəbəli xidmət mərkəzində isə mağazalar, ət satışı dükanı və məişət xidməti sahələri fəaliyyət göstərəcək.

Kompleks quruculuq işləri İbadulla kəndini də əhatə edib. Üç mərtəbədən ibarət olan 522 şagird yerlik məktəb binasında müəllim və şagirdlərin ixtiyarına zəngin kitabxana, laboratoriyalar, idman zalı və müəllimlər üçün otaqlar, şahmat və kompüter otaqları, elektron lövhəli siniflər veriləcəkdir.

İbadullada da kənd və xidmət mərkəzləri inşa olunur. Kənd mərkəzi sakinlərin mövcud problemlərinin həllində mühüm rol oynayacaqdır. Bərbərxananın, gözəllik salonunun, ərzaq və təsərrüfat malları mağazalarının, həmçinin ət satışı dükanının fəaliyyət göstərəcəyi xidmət mərkəzi də kənd sakinlərinə dövlət qayğısının ifadəsidir.

Kərimbəyli kənd tam orta məktəbində yenidənqurma işlərini “Gəmiqaya” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin inşaatçıları aparırlar. Üçmərtəbəli məktəb binası 270 şagird üçün nəzərdə tutulub. Bu obyektə də işlər sürətlə və keyfiyyətlə davam etdirilir. Adıçəkilən ünvanlarda işıq, qaz, rabitə və su xətlərinin də təzələnməsi, yolların əsaslı təmiri, binaların ətrafının abadlaşdırılması və yaşıllıq zolaqlarının salınması nəzərdə tutulub.

Quruculuq tədbirləri rayon mərkəzində də həyata keçirilir. Belə ki, Şərur şəhərinin Kapitan M.Seyidov küçəsindəki 7 nömrəli 40 mənzilli yaşayış binasının əsaslı təmiri və Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin tikintisi başa çatmaq üzrədir. Yaşayış binasının dam örtüyü dəyişdirilib, fasad hissə yenidən suvanıb, nəzərdə tutulmuş yerlərə cı-lalanmış travertin daşlar bərkidilib. Həmçinin zirzəmi və giriş hissələr, mərtəbələrarası pilləkənlər təmir olunub, məhəccərlər, kommunikasiya xətləri təzələnilib, qapı və pəncərələr dəyişdirilib. Dördmərtəbəli muzey binasının isə tikintisi, suvaq işləri, kommunikasiya xətlərinin çəkilişi başa çatdırılıb. Hazırda hər iki obyektin yerləşdiyi ərazilərdə səliqə-sahman işləri aparılır.

Xəbərlər şöbəsi

Müstəqil, qüdrətli Azərbaycan Respublikasının memarı və qurucusu, ulu öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi millî sərhəd siyasəti Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilməkdədir. Bu uğurlu siyasət nəticəsində ölkəmizin sərhəd mühafizəsinin müasir tələblər səviyyəsinə qaldırılmasına əlverişli zəmin yaradılıb, dövlət sərhədlərinin toxunulmazlığının təminatı istiqamətində davamlı dinamika inkişafa nail olunub. Dövlət sərhədinin mühafizəsi infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi, yeni hərbi hissələrin yaradılması, ən müasir texnika və avadanlığın sərhəd xidmətində tətbiqi, şəxsi heyətin döyüş vərdişlərinin və peşəkarlığının daha da yüksəldilməsi istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata

söhbətimiz zamanı bildirdi ki, bu gün təkcə “Naxçıvan” Əlahiddə Sərhəd Diviziyasının Qaraçuq Sərhəd Dəstəsində deyil, həm də ən ucqar sərhəd zastavalarında da hərtərəfli xidmət şəraiti yaradılıb. Şəxsi heyət arasındakı birlik, eləcə də müasir silah və texnika təminatı sərhədlərimizin etibarlı mühafizəsinə öz müsbət təsirini göstərir.

Sərhədlərimizin təhlükəsizliyinin təmin olunması vəzifəsini peşəkarlıqla yerinə yetirən sərhədçi əsgərlərimizdən Rəvan Əsgərov, Elgün Əmiraslanov, Taleh Məmmədov, Tural Atayev, Ehtiram Bəyməmmədov, Cavidan Səlimov və digərləri nümunəvi şəraitin yaradılması nəticəsində heç bir çətinliklə üzləşmədən xidmət etdiklərini bildirdilər.

Sərhədçi olmaları ilə fəxr edən əsgərlərimiz qürur hissi ilə sərhədlərimizin keşiyini çəkirlər. Onlar döyüş atışlı təlimlərdə tərkəkərkə daha da bərkiiyir, təlim atış çalışmalarındə hədəfləri dəqiqliklə məhv edirlər.

Böyük bir inkişaf yolu keçən “Naxçıvan” Əlahiddə Sərhəd Diviziyasının şəxsi heyəti müqəddəs Vətən sərhədlərinin toxunulmazlığının təmin edilməsi və etibarlı qorunması işində öz peşə borclarına sadiq qalı, ayıq-sayıq xidmət edir. Göstərilən yüksək dövlət qayğısı, hərtərəfli şərait isə onları daha da ruhlandırır.

Nəriman NƏCƏFOV

Bu gün bütün dünyaya blokadada inkişaf modelini təqdim edən, dinamik və hərtərəfli tərəqqi yolunda sabaha inamla irəliləyən, beynəlxalq əməkdaşlığı, dünyaya integrasiyası ilə ideal məkana çevrilən Naxçıvan uzun illər çətin, məşəqqətli günlər yaşayıb. 1990-cı il yanvar ayının 19-dan 20-nə keçən gecə sovet-erməni qoşunları Bakıya girib faciə törətməmişdən səkkiz saat əvvəl Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisinə hücumə keçdi və Sədərək rayonuna məxsus Kərki kəndini işğal etdi. Bundan sonra Naxçıvanı Azərbaycan, paytaxt Bakı ilə birləşdirən yeganə dəmir yolu xətti ermənilər tərəfindən kəsildi.

Qədim diyarımız blokadaya düşdü və Naxçıvan, naxçıvanlılar üçün çox çətin dövr başladı. Anasından zorla ayrılan bala kimi, doğma Naxçıvanımız da Azərbaycandan uzaq salındı. Muxtar respublikanın blokadada qalmasından istifadə edən ermənilər buraya aramsız hücumlara başladılar. Həmin günləri çox yaxşı xatırlayıram. Anadan olduğum Şərrur rayonunun Dizə kəndi də top atəsinə tutulurdu. Məktəbdə dərslərimiz yarımçıq qalır, şagirdləri təhlükəsizlik üçün məktəbin zirzəmisinə aparırdılar. O vaxtlar biz səkkizdoqquz yaşlı uşaqlar məktəbdən çıxandan sonra, bəzən də məktəbə getməmişdən öncə soyuqda, yağışda, qarda ərzaq, çörək növbələrinə dururduq. Muxtar respublika blokadada olduğundan ərzaq qıtlığı yaranmışdı. Naxçıvanda qış çox sərt, qarlı-boranlı keçir. Mühəribə dövrünün qışları da çox sərt oldu. Həmin vaxtlarda Naxçıvanda qaz yox idi, işıq uzun fasilələrlə verilirdi. Kəndlərdə soyuqdan donmamaq üçün meyvə ağacları kəsilərək yandırılırdı. O illər Naxçıvan üçün çox azab-əziyyətli keçsə də, naxçıvanlılar məğrur oldular, o çətin sınaqlardan qürurla, üzünə çıxdılar. Naxçıvanlılar düşmən qarşısında əyilmədi, aclığa, soyuğa, çətinliklərə dözdü, mərdlik göstərdilər. Görkəmli dövlət xadimi, ölkədə gedən ictimai-siyasi proseslərdə qətiyyətlə öz sözünü deyən, cəmiyyət həyatının demokratikləşdirilməsinə ciddi təsir göstərən, ömrünü, bütövlükdə, dövlət müstəqilliyi uğrunda mübarizəyə həsr etmiş ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin 1990-cı il iyulun 22-də Naxçıvana gəlişi, 1991-ci il sentyabrın

Müdrilərimiz deyiblər ki, elm və bilik öyrənməyə tələs. Çünki bunlar əldən heç bir zaman çıxmayan miras, beziilməyən yoldaş, insanın bəxəyi və hər bir kəsin bütün ömürboyu köməyinə yetən dəyərlərdir. Bu iki dəyəri əldə etməyin yolu isə təhsildən keçir. Bu gün muxtar respublikamızda bu sahəyə xüsusi diqqət yetirilir, təhsilimizin möhkəm təməllər üzərində qurulmasına şərait yaradılır. Ulu öndər Heydər Əliyevin dediyi kimi: **“İqtisadiyyatda, mədəniyyətdə, elmdə – həyatın bütün sahələrində əldə olunmuş nailiyyətlərin başında duran, onun əsasını təşkil edən, kökü olan məktəbdir, təhsildir, müəllimdir”.**

Muxtar respublikamızın sərhəd bölgəsi olan Sədərək rayonunda da təhsilə göstərilən dövlət qayğısı nəticəsində qazanılan uğurların sayı ilbəil çoxalır. Bunun ifadəsidir ki, bölgədə fəaliyyət göstərən dörd tam orta məktəbi bitirən məzunların ali məktəblərə qəbul imtahanlarındakı keyfiyyət göstəriciləri də artmaqdadır. Bunu 2017-2018-ci tədris ilinin nəticələrində də görmək olar. Belə ki, ötən tədris ilində həmin təhsil ocaqlarını bitirmiş 74 məzundan 54-ü qəbul imtahanlarında iştirak edib, onlardan 39-u tələbə adına layiq görülüb, 10 məzun 500-700 intervalında bal toplayıb.

Ən yüksək nəticəni Sədərək kənd 1 nömrəli tam orta məktəbin məzununu *Gülınar Səlimli* əldə edib. Onu da qeyd edək ki, Gülınar orta məktəbi “Qızıl” medalla bitirib. Bizimlə söhbəti zamanı dedi ki, məzununu olduğu məktəb müasir

Nuhun məskəni, cahanın nəqşi – Naxçıvan

3-dən 1993-cü il iyulun 15-də Azərbaycanı yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdanadək Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri kimi fəaliyyət göstərməsi Naxçıvanı işğal, məhvölma təhlükəsindən nicat və inkişaf yoluna çıxardı. Naxçıvanlılar dahi şəxsiyyətin müdrək siyasəti işığında birləşərək bütün çətinlikləri, məşəqqətləri fədakarlıqla dəf etməyi bacardılar. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev həmin tarixi dövrü belə qiymətləndirmişdir: **“Məhz 1990-cı illərin əvvəllərində Naxçıvanın taleyi həll edilirdi. Əgər o illərdə Heydər Əliyev Naxçıvanda olmasaydı və naxçıvanlılar ulu öndərin ətrafında sıx birləşməsaydılar, Naxçıvanın taleyi çox ağır ola bilərdi. Çünki artıq erməni millətçiləri Azərbaycana qarşı işğalçı siyasətini başlamışdılar və onların mərkəli planlarında Naxçıvanın işğalı da var idi... O vaxtkı Azərbaycan rəhbərliyi də Naxçıvana ögey münasibət bəsləyirdi... Naxçıvanda sabitliyi pozmaq və vəziyyəti gərginləşdirmək üçün çox çirkin əməllər edirdi. Ancaq naxçıvanlılar həmişə olduğu kimi müdrikliyini göstərərək ulu öndərin ətrafında yumruq kimi sıx birləşdilər və həm erməni işğalına tutarlı cavab verdilər, onları yerində oturdular, həm də Azərbaycanın mərkəzi hökumətinə də öz etiraz səslərini qaldıraraq bildirdilər ki, Naxçıvanda o mərkəli ssenari keçməyəcəkdir”.**

Artıq o çətin günlər geridə qalıb. Bu gün Naxçıvan ölkəmizin ən qabaqcıl, inkişaf etmiş diyarına çevrilib. Muxtar respublikamız hərtərəfli

inkişaf etməklə bir-birindən əhəmiyyətli uğurlara imza atmaqdadır. Burada təhsil ocaqları, iş yerləri, istirahət məkanları, yaşayış məskənləri qurulub, yeniləri tikilərək insanların sosial rifahı, firavan yaşayışı təmin edilib. Tarixi abidələr hamısı bərpa olunub. Naxçıvanda bu gün qaz, işıq fasiləsiz verilir. Türkiyə və İranla siyasi-iqtisadi əməkdaşlıq gücləndirilib. Paytaxta təyyarə ilə getmək mümkündür. Naxçıvana gələn bütün turistlər inkişafın, gözəlliyin, səmimiyyətin, alimcənablığın, qonaqpərvərliyin canlı şahidi olurlar. Bu gün Naxçıvan deyəndə iyirmi beş ildən artıq blokadada yaşamaq, düşmənə illərlə mübarizə aparan, qeyrət qalası, irdəli, dözümlü, düşməyə sərt, dostu sadıq, beşminillik şəhər mədəniyyətinə malik olan, milli-mənəvi dəyərlərinə var gücü ilə sahib çıxan, öz keçmişini unutmayan, gələcəyə daim uğurla addımlayan məkan yada düşür.

Bu gün böyük qürur və fəxrlə demək olar ki, muxtar respublikada aparılan məqsədyönlü sosial-iqtisadi islahatlar, misliləgötürməmiş quruculuq işləri öz bəhrəsini verir. Belə ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin sədri olduğu “Caspian European Club”-un 2017-ci il üçün ölkənin iqtisadi regionları arasında 18 parametrlə üzrə hazırladığı investisiya reytinginin qalibi olub.

Naxçıvan Yaxın Şərqi ən qədim mədəniyyət mərkəzlərindən biridir. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv dövlətlərin mədəniyyət nazirlərinin 2009-cu ilin oktyabrında Bakı şə-

hərində keçirilmiş altıncı konfransında qəbul edilmiş qərarla Naxçıvan şəhəri 2018-ci il üçün İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı elan olunub. Bu tarixi uğuru şərtləndirən başlıca amillər sırasında diyarımızın qədim türk-islam mədəniyyəti abidələri ilə zəngin olması, həmin abidələrin bərpasına, qorunmasına dövlət qayğısı durur. Eyni zamanda İslam mədəniyyətinin çoxəsrlik nailiyyətlərini özündə yaşadan muxtar respublikada milli və mənəvi dəyərlərə hər zaman hörmətlə yanaşılması, adət-ənənələrə, mərasimlərə, dini dəyərlərə həssas münasibət göstərilməsi də bu məsələdə mühüm rol oynayır.

Azərbaycanın beşminillik tarixə malik qədim şəhəri olan Naxçıvan İslam mədəniyyəti nümunələri ilə zəngindir və həmin nümunələr günümüzədək mühafizə edilərək bəşər sivilizasiyasına dəyərli töhfələr verir. Heç şübhəsiz ki, Naxçıvan İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı missiyasını da müvəffəqiyyətlə yerinə yetirir və bundan sonra da sürətlə inkişaf etməkdə, milli-mənəvi dəyərləri qorumaqda, düşməyə gözdəgi verməkdə davam edəcək.

Naxçıvan şəhəri həm də 2018-ci il üçün Azərbaycanın Gənclər Paytaxtı elan edilib. Gənclik bir millətin yaşaması, inkişafı üçün təməl daşdır. Bir millətin mövcudluğu üçün onun sağlam gəncliyinin olması vacib şərtidir. Çünki hər bir ölkədə dövlətçiliyin, müstəqilliyin daha da

Bütün bunlar ulu öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi inkişaf və tərəqqi strategiyasının muxtar respublikada uğurla həyata keçirilməsinin ifadəsidir.

möhkəmləndirilməsi, gələcəyin etibarlı təminatı intellektual səviyyəli kadrların yetişdirilməsindən, onların aparıcı qüvvəyə çevrilməsindən çox asılıdır. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talıbovun ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunu layiqincə davam etdirməsinin nəticəsində Naxçıvanda gənclərə qayğı da gündən-günə artır. Ali Məclis Sədrinin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən dövlət gənclər siyasəti Naxçıvan gəncliyinin inkişafına təkan verir, onların özlərini cəmiyyətdə təsdiq etməsində mühüm rol oynayır. Doğma Naxçıvanımızda idarəetmə bacarığı ilə seçilən vətənpərvər, dövlətçiliyə bağlı, intellektual, dünyagörüşlü, müasir gənclik yetişir. Naxçıvan gənclərinə bütün sahələrdə etimad göstərilir, məsul vəzifələrdə çalışmalarına şərait və imkan yaradılır. Gənclərin ixtisaslarının artırılmasına, çalışdıqları sahələr üzrə daha da təkmilləşmələri, inkişaf etmiş ölkələrin təcrübələrinə yiyələnmələri üçün qayğı göstərilir. Onların mənəvi inkişafı, vətənpərvərlik tərbiyəsi, xarici ölkələrdə təhsili, sosial müdafiəyə ehtiyacı olanların problemlərinin həlli istiqamətində görülən işlər, gənclər təşkilatlarının formalaşması və inkişafı üçün yaradılan şərait və imkan böyük diqqətin nəticəsidir.

Bu gün Naxçıvan gəncləri mədəniyyət, incəsənət, elm və idman sahəsində inamla irəliləyir, zəngin mədəni irsimizin qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsi yolunda mühüm addımlar atırlar. Naxçıvan gəncləri ümummilli lider Heydər Əliyevin xalqımız qarşısındakı misilsiz xidmətlərini, Onun xalqımıza bəxş etdiyi müstəqilliyi, elmin, təhsilin inkişafını, ölkəmizin siyasi-iqtisadi yüksəlişini, gənclərə olan diqqət və qayğısını, yüksək etimadını dərin ehtiram hissi ilə xatırlayırlar. Naxçıvanda gəncliyə dövlət qayğısı isə sabahkı uğurlara hesablanan bir siyasətdir, bu siyasət sağlam və intellektual nəslin formalaşmasına xidmət edir, gəncliyin sabahına daha böyük inamla baxmağa əsas verir.

Əpəş VƏLİYEV
AMEA Folklor İnstitutunun əməkdaşı,
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Gəncliyimiz, gələcəyimiz Cəmiyyətin gələcək tərəqqisi vətənpərvər və intellektli gənclərin əlindədir

binası ilə göz oxşayır. Bu təhsil ocağının binası düşmənin bir addımlığında yerləşməsinə baxmayaraq, burada qorxmadan dövlətimizin yaratdığı şəraitdən istifadə edir, təhsil alır. Bu il qəbul imtahanlarında II ixtisas qrupu üzrə iştirak edərək 665 bal toplamışam.

Məktəb illərində qazandığı uğurlardan danışan Gülınar deyir ki, keçən tədris ilində “Oxunması zəruri olan kitablar” mövzusunda məktəblilər arasında keçirilən intellekt yarışının muxtar respublika üzrə qalibi olub. Azərbaycan Respublikası üzrə keçirilən fənn olimpiadasında coğrafiya fənni üzrə iştirak edib və III yerə layiq görülərək bürünc medal qazanıb. Gülınar Azərbaycan Dövlət İqtisadi Universitetinin Mühəsibat uçotu və audit ixtisasına qəbul olub. Onu da qeyd edir ki, bu günlərdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talıbovun yüksək bal toplayan məzunlarla görüşü hamımız üçün qürurverici oldu. Çəkdiyimiz zəhmətin belə yüksək səviyyədə dəyərləndirilməsi bizi çox sevindirdi. Həmin görüşdə Ali Məclisin Sədri dedi: **“Dövlətin məqsədi ondan ibarətdir ki, yaradılmış müasir təhsil şəraitindən istifadə edən gənclər düzgün həyat yolu seçsinlər. Çünki yalnız hərtərəfli təhsil alan, peşə öyrənən, özünü ölkəsinin gələcəyinə hazırlayan gənclər dövlətçiliyimizin və müstəqilliyimizin dayağı ola bilərlər. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tövsiyə edirdi ki, “Hər bir gənc Azərbaycanın müstəqil gələcəyini təmin etmək üçün Vətəni**

sevməlidir, ölkəni sevməlidir, torpağı sevməlidir, xalqımızı sevməlidir, millətimizi sevməlidir, dilimizi sevməlidir, dinimizi sevməlidir, milli ənənələrimizi sevməlidir. Bunları sevmə bilməyən adam, onları özünə üçün mənəvi əsas edə bilməyən gənc həyatda özünə yer tapa bilməyəcəkdir və şübhəsiz ki, ictimai-siyasi prosesdə, müstəqil Azərbaycanın inkişafında lazımi qədər iştirak edə bilməyəcəkdir”. Bu sözlər mənim və mənim kimi dövlətimizin qayğısı ilə əhatə edilən tələbələrin gələcək həyatında qazanacağı uğurlar üçün böyük stimol olacaq.

Rayonun ikinci böyük təhsil müəssisəsi Sədərək kənd 2 nömrəli tam orta məktəbidir. Bu tədris ilində məktəbin 28 məzununu olub. Onlardan 17-si ali məktəblərə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 16-sı ali təhsil almaq şansı qazanıb. 2 abituriyent 500-700 intervalında bal toplayıb. Məktəb üzrə ən yüksək nəticəni *Nərgiz Salahlı* göstərmiş, o, 631 balla Naxçıvan Dövlət Universitetinin Mütəlcə işi ixtisasına qəbul olub. O, öz sevincini bizimlə belə bölüşdü: – Mən lap uşaqlıqdan həkimlik sənətini sevirəm. Deyirlər ki, hələ lap bağca yaşında olanda ata-anamdan ad günümə həkimlər geyinən ağ xalətdən almağı xahiş etmiş və gələcəkdə həkim olacağımı söyləmişəm. Bu gün öz arzuma çatdığım üçün çox sevincliyəm.

Amma qarşıda daha məsuliyyətli bir dövr vardır. Tələbə adını qazanmaqla iş bitmir. Daha çox oxumaq, öz üzərində işləmək lazımdır. Çalışacağam ki, valideynlərimi, mənə dərs deyən müəllimləri bundan sonra da sevindirirəm.

Aysun Qədimova isə Qaraağac kənd tam orta məktəbinin məzunudur. O, qəbul imtahanında 589 bal toplayaraq müəllimlərini və valideynlərini sevindirib, Azərbaycan Dövlət İqtisadi Universitetinə qəbul olub. *Aysun* deyir ki, ölkəmizdə insan amilinə, təhsilə çox ciddi diqqət yetirilir. Uğurlarımızın təməlinə, ilk növbədə, dövlət qayğısı dayanır. Məktəbimizdə şagirdlərin müasir informasiya texnologiyalarının sirlərinə mükəmməl yiyələnmələri üçün yaxşı şərait vardır. Müasir kompüterlər, elektron lövhəli sinif otaqları şagirdlərin ixtiyarına verilib ki, bu da təhsildə keyfiyyət dəyişikliklərinə zəmin yaradıb. Bu diqqət və qayğının müqabilində yaxşı oxumalı, gələcəkdə xalqımız üçün yararlı kadr olmalı, daim çalışmalıyıq.

Bu gün doğma diyarımızda ulu öndərin əsasını qoyduğu təhsil siyasəti uğurla davam etdirilir, təhsil infrastrukturunu yenilənir. Bütün bu işlər isə muxtar respublikanın blokadada olduğu bir şəraitdə, dünyanı bürüyən iqtisadi böhran fonunda görülür. Bu isə o deməkdir ki, dövlətimiz hər an xalqımızın gələcəyi olan uşaqlara, onların yaxşı oxuması üçün gərgin əmək sərf edən təhsil işçilərinə qayğı göstərir.

Ə. Ramiyyə ƏKBƏROVA

Tarixi minilliklərlə ölçülən qədim Naxçıvan torpağının bu gün hər qarışına vurulan yeni naxışların ecazkarlığı insanların mənəvi dünyasına sirayət edir, qələm sahibləri bu gözəlliklər qarşısında heyranlıqlarını gizlədə bilmir, yurdumuzun büsətinə şeirlər yazır, nəğmələr qoşurlar. Günü-gündən gözəlləşən doğma diyarımız həm də böyük turizm potensialına malikdir. Burada turizmin inkişafı istiqamətində əhəmiyyətli tədbirlər görülməkdədir. Turistlər qonaqpərvərliklə qarşılanı, yüksək səviyyəli xidmətin, mehriban münasibətin şahidi olurlar. Bu da, təbii ki, doğma diyarımızdan yolunu salanların sayının ilbəil çoxalması ilə nəticələnir. Məlumat üçün bildirək ki, cari ilin 6 ayında Naxçıvana 195 min 886 turist gəlib ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 391 nəfər çoxdur.

Qədim Naxçıvanın ecazkar təbiəti, tarixiliyi, həm də möhtəşəm inkişafı haqqında fikirləri əcnəbi vətəndaşların dilindən eşitmək, şübhəsiz ki, hər birimizdə fəxarət hissi doğurur.

Qədim diyarımız ilin bütün fəsillərində qonaqlı-qaralı olur. Biz də ara-sıra yolumuzu turizm məkanlarından salır, qonaqlarla görüşür, onların Naxçıvan haqqında təəssüatlarını öyrənirik. Ötən günlərdə söhbətləşdiyimiz insanların da bu barədə fikirləri maraqlı oldu.

Qazağıstan vətəndaşı Arsakul Sadırkulova ikinci dəfədir ki, qədim diyarın qonağı olur. Onun dediklərindən:

– Naxçıvana ilk dəfə səyahət məqsədilə üç il bundan öncə gəlməyim yaxşı yadımdadır. Həmin vaxt gözdüyüm yerlərdə gördüklərim qədim torpaq barədə məndə böyük təəssürat oyadı. Xüsusilə də buranın tarixi məkanları diqqətimi çəkdi. Belə ki, Əshabi-Kəhf ziyarətgahında olduğum zaman indiyədək mənə qaranlıq qalan suala aydınlıq gəldi. Həmin günədək dünyanın bir sıra ölkələrində yerləşən bu adda məkanlar tanıyırdım. Lakin müqəddəs kitabımız “Qurani-Kərim”də haqqında bəhs olunan Əshabi-Kəhflə həmin məkanların fərqli cəhətləri çoxdur. Qədim diyarla tanışlıq

zamanı illərdir, izinə düşdüyüm müqəddəs ziyarət ocağını tapdım. Və həmin gün əhd etdim ki, qismət olsa, nə vaxtsa, yenidən Naxçıvana qayıdacaq. Əshabi-Kəhf bir daha ziyarət edəcəyəm. Şadam ki, niyyətim qəbul olunub. Bu dəfə ailə üzvlərimlə gəlmişəm ki, onlar da bu məkanın möcüzəsini yaxından hiss etsinlər. Onu da deyim ki, Naxçıvan olduqca səliqəli, təmiz və abad məkandır. Burada sabitlik, qayda-qanun diqqətimi çəkdi. Əgər bir diyarda inkişaf gedirsə, o da, ilk növbədə, əmin-amanlıq sayəsində mümkündür. Hər gün dünyanın bir sıra şəhərlərində insanlar qanunsuzluqla, özbaşınalıqla qarşılaşırlar. Lakin Naxçıvanda hara üz tutursan, səni mədəni şəkildə qarşılayıb, qonaqpərvərliklə yola salırlar.

Bu fikirlər məndə əbəz yerə yaranmayıb. Sizə burada başıma gələn maraqlı hadisəni nəql etmək istəyirəm. Belə ki, ötən günlərdə mağazaya daxil olub alacağım məhsulları sifariş verdim. Satıcı da məmnuniyyətlə onları torbaya yığıb nəzarət-kassa aparatı vasitəsilə ödədiyim pulun qəbzini təqdim etdi. Elə həmin an telefonuma zəng gəldi və tələsik oradan çıxmalı oldum. Bir az uzaqlaşmışdım ki, səs eşitdim və arxaya dönəndə həmin satıcını gördüm:

– Xanım, buyurun, yadınızdan çıxıb mağazada qalıb, – deyib pul kisəmi mənə uzatdı.

Bu işdən çox məmnun qaldım və hadisəni dost-tanışla bölüşdüm. Açıq deyim, çoxu inanmadı. Amma bu, belə olub və mən çox sevincliyəm ki, belə qanun-qaydanın, mədəni-əxlaqi keyfiyyətlərin hökm sürdüyü bir diyarın qonağıyam.

Digər bir həmsöhbətim **Ukraynanın Kiyev şəhərində yaşayan İrina Vladimirovna Maxinya** övladını müalicə etdirmək məqsədilə Naxçıvana gəlib. Söhbət zamanı sevincqarışıq qəhərlə bunları dedi:

– Valideyn üçün dünyada ən əziz nemət

Naxçıvan turistlərin gözü ilə

Bu diyarı gəzmək, onun gözəlliklərinə tamaşa etmək insanın ruhunu təzələyir, könlünü oxşayır

Muxtar respublikamıza gələn turistlər bu fikirdədirlər

onun övlədidir. Uca Yarıdan mənə də bu şirin paydan bəxş edib. Ancaq tale elə gətirdi ki, övladım bronxial-astma xəstəliyinə tutuldu. Bir sıra müalicə ocaqlarına müraciət etsək də, dərindən əlac tapan olmadı. Daha sonra sosial şəbəkələr vasitəsilə Naxçıvanda Duzdağ Fizioterapiya Mərkəzinin olduğunu və burada həmin xəstəliyin müalicəsinin aparıldığını öyrəndim. Sözü düzü, öncə məlumatın doğruluğuna şübhə ilə yanaşdım. Çünki öz Vətənimdə də bənzər məkanlar vardır. Həmin yerlərə üz tutsaq da, müalicənin müsbət effektini görə bilmədik. Naxçıvandakı Duzdağ Fizioterapiya Mərkəzində müalicə alıb, şəfa tapan insanlarla ünsiyyətdən sonra içimdə ümid qığılcımları yarandı. Vaxt itirmədən sizin diyara üz tutdum. Onu da deyim ki, buraya gəlməzdən bir neçə gün öncə övladımın vəziyyəti daha da ağırlaşmışdı. Gəldik və bu ilahi möcüzənin şahidi olduq. Artıq 3 gün keçməsinə baxmayaraq, müsbət nəticələr əldə edilib. Həkimlər də müalicə barədə ürəkaçan rəylər veriblər. Düşünürəm ki, bir ana üçün övladının sağlamlığından üstün heç nə ola bilməz.

Vətənimdə də bronxial-astma xəstəliyindən əziyyət çəkənlər çoxdur. Qayıdan kimi onlara ilk müjdəm bu barədə olacaq. Yeri gəlmişkən onu da qeyd edim ki, “Duzdağ” otelində də bizə yüksək xidmət göstərilir. Fərsət tapıb diyarınızın gəzməli-görməli yerləri ilə də tanış olmuşam. Çox zəngin tarixiniz, maraqlı abidələriniz var. Məminə xatın və Nuh Peyğəmbərin türbələri məni, həqiqətən, heyran etdi. Naxçıvan mətbəxinin ləziz təamlarını dadmaq olduqca zövqvericidir. Bundan sonra Naxçıvana tez-tez gəlməyi düşünürəm.

Bakı şəhərində yaşayan Vüsalə Əliyeva da yolunu tez-tez Naxçıvandan salır. Deyir,

bu torpaq ona yeni həyat bəxş edib. Bu barədə dediklərindən:

– İllər öncə tutulduğum bronxial-astma xəstəliyindən uzun müddət müalicə alsam da, heç bir müsbət nəticə əldə olunmadı. 2013-cü ilin fevral ayında isə vəziyyətim daha da ağırlaşdı və ürəyimdə bir ümidlə Naxçıvana üz tutdum. Duzdağ Fizioterapiya Mərkəzinə ilk ayaq basdığım andan ciyərlərimdə açılma, nəfəsimdə rahatlıq hiss etdim. Bu, məni inanılmaz dərəcədə çox sevindirdi. Artıq beşinci dəfədir ki, müalicə üçün buraya gəlirəm və ötən illər ərzində Naxçıvanın bir çox görməli yerlərini də gəzmək fərsətim olub. Qədim torpağın hansı səmtinə yolumuz düşübsə, orada tarixi-mədəni abidələrlə, füsunkar təbiət mənzərələri ilə qarşılaşmışam. Ulu Tanrı səxavətini bu torpaqdan əsirgəməyib, buranı cənnət-məkana çevirib. Qədim diyarın təbiəti insanı xəyallar aləminə qərq edir, füsunkar gözəlliklərə heyran qalmaya bilmərsən. Fikrimcə, Naxçıvan qədim tarixi, müasir inkişafı və qonaqpərvərliyi ilə xeyli sayda turisti cəlb etmək imkanına malikdir. Buradakı xalqın keçmişinə ışıqsalan tarixi abidələr, mənəvi irsimizin qorunduğu mədəniyyət ocaqları, insana daxili rahatlıq bəxş edən təbiət guşələri, milli memarlıq elementlərinin bərq vurduğu müasir binalar, səliqə-sahmanı ilə gözoxşayan abad, geniş küçələr məni valeh etdi. Bir sözlə, Naxçıvanı gəzmək, şəfaqsaçan gözəlliklərə tamaşa etmək insanın ruhunu dincəldir, könlünü oxşayır.

Görüşüb söhbət etdiyimiz qonaqların dediklərindən bir daha aydın oldu ki, Naxçıvanda turizmin inkişafı istiqamətində aparılan uğurlu siyasət ilbəil öz bəhrələrini verir.

✍ Nail ƏSGƏROV

“Milli geyimlər festivalı” təşkil olunacaq

Naxçıvan Muxtar Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin mətbuat xidmətindən aldığımız məlumata görə, sentyabr ayının 8-də “Naxçıvanqala” Tarix-Memarlıq Muzey Kompleksində “Milli geyimlər festivalı” keçiriləcək.

Festivalda muxtar respublikadakı muzeylərdə olan milli geyim eksponatlarından ibarət səyyar, eləcə də xalqımızın müxtəlif dövrlərə aid olan milli geyimlərinin sərgisi də təşkil ediləcək. Sərgidə 40 ədəd belə geyim eskizi yer alacaqdır.

Burada təşkil ediləcək sərgisatışda sənətkarlar tərəfindən hazırlanmış əl işləri nümayiş etdiriləcək.

“Milli geyimlər Naxçıvan teatrının səhnəsində” adlı sərgidə müxtəlif teatr tamaşalarında istifadə edilmiş milli geyimlərimiz, “Milli geyimlər rəsamların gözü ilə” adlı sərgidə isə muzeylərdə olan milli geyimlərin təsvir olunduğu rəsm əsərləri, fotoşəkillər və müasir Naxçıvan rəssamlarının milli geyimlərlə bağlı rəsm əsərləri sərgilənəcək. Həmçinin “Milli geyimlərimiz uşaqların gözü ilə” adlı sərgidə muxtar respublikanın uşaq musiqi, incəsənət və bədii sənətkarlıq məktəbləri şagirdlərinin milli geyimlərlə bağlı rəsm əsərləri və etüd çəkilişini nümayiş etdirməklə yanaşı, məktəbdənkənar müəssisələrin dərnək üzvlərinin rəsmləri və əl işləri ilə tanışlıq da olacaq. Festivalda nümayiş etdiriləcək “Milli geyimlər filmlərdə” adlı sərgidə xalqımıza məxsus geyim növlərinin əks olunduğu filmlərdən fotoşəkillər və Naxçıvan Dövlət Film Fondunun Muzeyində olan Azərbaycan filmlərinin çəkilişlərində istifadə edilən geyimlər yer alacaqdır.

Festivalın ən maraqlı guşələrindən biri isə xal-

qımıza məxsus adət-ənənələri və geyimləri özündə əks etdirən kompozisiyaların nümayişi olacaqdır.

Festivala gələnlər “Bazar” kompozisiyasında dəmirçi, baqqal, papaqçı, zərgər, pinəçi dükənləri ilə tanış olacaq, çay-xanaya baş çəkəcəklər.

“Adət-ənənələr və milli geyimlər” kompozisiyası da maraqlı olacaqdır. İştirakçılar evdə qadınların tikdiyi geyimləri, baş geyimləri və aksesuarlarını sərgi-satışı, milli geyimlərə dair çap məhsulları sərgisində isə bununla bağlı kitab və dövrü mətbuat materialları ilə tanış olacaqlar.

Milli ornamentlər təsvir olunmuş suvenir və əl işlərinin sərgi-satışı, eləcə də xanlıqlar dövrünün saray geyimlərindən ibarət dəfilə nümayişi də tamaşaçıda maraq yaradacaq.

Nazirlikdən onu da bildirdilər ki, festivalda diqqəti cəlb edəcək guşələrdən biri də Azərbaycanın və dost ölkələrin milli geyimlərində olan gələnciklərin sərgisi olacaq. Burada gənc istedad Sabirə Məmmədovanın hazırladığı milli geyimli gələnciklərin sərgi-satışı da keçiriləcək. Festivala 2 ədəd kəcavənin gətirilməsi və onlarda milli geyimlərlə fotoşəkillərin çəkildirilməsi də nəzərdə tutulur.

Onu da qeyd edək ki, festivalda Naxçıvan Dövlət Filarmoniyasının Qədim Musiqi Alətləri Ansamblının ifasında xalq mahnıları, Naxçıvan Dövlət Filarmoniyasının, Naxçıvan Dövlət Uşaq Filarmoniyasının rəqs qruplarının, “Şəur” Xalq Yallı Ansamblının və “Şəur qönçələri” Uşaq Yallı Ansamblının ifasında milli rəqslər və yallılar da təqdim olunacaq.

Xəbərlər şöbəsi

Ətraf mühitin mühafizəsi, tullantıların idarə olunması, bu sahədə idarəetmə sisteminin səmərəli fəaliyyətinin təmin edilməsinə nəzarəti gücləndirmək məqsədilə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi tərəfindən muxtar respublika

Ekoloji monitoringlər davam etdirilir

ərazisində, o cümlədən Naxçıvan şəhərində, rayon ərazilərində 2-30 avqust tarixlərində ekoloji monitoringlər keçirilib. Həmin monitoringlərdə istifadə olunan içməli suların ekoloji təmizliyi, kanalizasiya sistemlərinin fəaliyyəti, tullantıların toplanması və zərərsizləşdirilməsi qaydalarına əməl edilməsi, yaşıllıqlara aqrotekniki qulluğun vəziyyəti, yay otlaq sahələrində ekoloji durum, arıçılıq və digər təsərrüfat sahələrində ekoloji nəzarət işləri aparılıb. Eyni zamanda yaşayış məntəqələrində məişət tullantılarının toplanması üçün yerləşdirilmiş təmizlik qutularına baxış keçirilib. Bu zaman mövcud çatışmazlıqlar müəyyən edilib və aradan qaldırılması üçün aidiyyəti idarə və müəssisələrə müddətli tövsiyə-xəbərdarlıqlar edilib.

Aparılan monitoringlər zamanı müəyyən edilmiş yerlərdə, o cümlədən Naxçıvançay, Əlincəçay, sutəmizləyici qurğular və digər içməli su və təsərrüfat sularından su nümunələri götürülərək analiz-təhlillər aparılıb. Monitoring zamanı içməli su mənbələrində və onların ətraf ərazilərində sanitar təmizlik qaydalarına riayət edilməsi, içməli suların ekoloji təmizliyi, minerallığı, kimyəvi və fiziki xüsusiyyətləri öyrənilib. Su anbarına daxil olan və anbardan çıxan suların nü-

munələr götürülüb, analiz-təhlillər aparılıb.

Qeyd edək ki, muxtar respublika ərazisində mövcud təbii şirin su potensialına, bu sahədə həyata keçirilən dövlət tədbirləri nəticəsində içməli su təminatına görə, o cümlədən adam-

başına düşən şirin su ehtiyatı və ekoloji təmizliyinə görə Naxçıvan ən əlverişli yerlərdən biri kimi tanınır.

Aparılan ekoloji monitoringlərin nəticəsində müəyyən olunub ki, əhalinin istifadə etdiyi içməli sular ekoloji, sanitar normalara cavab verir, istifadə üçün tam yararlıdır.

Suların, su növlərinin, çayların, istirahət mərkəzlərində, təbiət ərazilərində olan bulaqlarımızın ekoloji təmizliyi hər birimizin təbiətə olan münasibətindən də asılıdır. Sularımızın, təbiətimizin çirkəndirilməməsi qayğısına qalmaq hər bir muxtar respublika sakininin vətəndaşlıq borcuna çevrilməlidir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mətbuat xidməti

İmişdir

Naxçıvan şəhəri, Şəhriyar küçəsi, döngə 4, ev 3-də yaşamış Əsgərov Əmir Əli oğlunun adına olan 1608 inventar nömrəli texniki pasport itdiyindən etibarsız sayılır.

ŞƏRQ qapısı

Baş redaktor:
MEHRİBAN SULTANOVA

Ünvan: AZ-7000, Naxçıvan şəhəri, “Təbriz” küçəsi 1.

Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: serqqapisi@nakhchivan.az

Qeydiyyat №: 575

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılır

Nömrəyə məsul: Əli Cabbarov

Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, sahıflanıb və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Tiraj: 1490. Sifariş № 618